

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla dr. Kecskés Ákos ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** I. rendű, dr. Kecskés Ákos ügyvéd által képviselt **II.rendű felperes neve (címe)** II. rendű, dr. Kecskés Ákos ügyvéd által képviselt **III.rendű felperes neve (címe)** III. rendű, dr. Kecskés Ákos ügyvéd által képviselt **IV.rendű felperes neve (címe)** IV. rendű, dr. Kecskés Ákos ügyvéd által képviselt **V.rendű felperes neve (címe)** V. rendű és dr. Kecskés Ákos ügyvéd által képviselt **VI.rendű felperes neve (címe)** VI. rendű felperesnek - dr. Kulik Jenő Ervin ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott dr. Dudás Edit ügyvéd által képviselt **beavatkozó neve (címe)**, a Csongrád Megyei Bíróság 2007. november hó 14. napján kelt 2.P.21.144/2006/48. számú végzésével kijavított, 2007. október 2. napján kelt 2.P.21.144/2006/45. számú ítélete ellen az alperes által 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét **nem érinti**, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja**, az I-IV. rendű felperesek keresetét teljes egészében **elutasítja**, míg az alperes által az V. rendű felperesnek fizetendő marasztalás összegét - a kamatfizetési kötelezettség mellőzésével - 500.000 (Ötszázezer) Ft-ra, és a VI. rendű felperesnek fizetendő marasztalási összeget - a kamatfizetési kötelezettség mellőzésével - 400.000 (Négyszázezer) Ft-ra **leszállítja**.

Az alperest az V. és VI. rendű felperesek javára perköltség megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést **mellőzi**, és **kötelezi** az V. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperes és a beavatkozó részére fejenként 60.000-60.000 (Hatvanezer-Hatvanezer) Ft perköltséget. **Kötelezi** a VI. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperes és a beavatkozó részére fejenként 72.000-72.000 (Hetvenkettőezer-Hetvenkettőezer) Ft perköltséget.

Kötelezi az I-II. rendű felpereseket, hogy 15 nap alatt fejenként fizessenek meg az alperesnek és a beavatkozónak személyenként külön-külön 60.000-60.000 (Hatvanezer-Hatvanezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a III. és IV. rendű felpereseket, hogy 15 nap alatt fejenként fizessenek meg az alperesnek és a beavatkozónak személyenként külön-külön 30.000-30.000 (Harmincezer-Harmincezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi az V. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek és a beavatkozónak személyenként külön-külön 12.000 (Tizenkettőezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a VI. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek és a beavatkozónak személyenként külön-külön 15.000-15.000 (Tizenötezer-Tizenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

A másodfokú eljárás során felmerült 498.000 (Négyszázkilencvennyolcezer) Ft le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

Az I. és II. rendű felperesek élettársi kapcsolatából 1999. június 6. napján született ... utónevű gyermek 2003. május 30. napján elhunyt, amikor az alperesi óvoda alkalmazásában álló óvónői-gondozói felügyelettel a ...-i strandfürdőbe látogatott és ott vízbe fulladt. A gyermek felügyeletét ellátó alperesi alkalmazottak büntetőjogi felelősségét a Csongrád Megyei Bíróság 3.Bf.915/2005/6. számú jogerős ítélete megállapította.

A III-VI. rendű felperesek a gyermek nagyszülei.

A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest, hogy fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek fejenként 5.000.000 Ft, a III-VI. rendű felpereseknek fejenként 2.500.000 Ft kártérítést és ezen összeg után 2003. május 30. napjától a kifizetés napjáig késedelmi kamatot is. Állították, hogy a felpereseket, mint szülőket és nagyszülőket gyermekük, illetve unokájuk elvesztése tragikusan érintette, a haláleset nagy megrázkódtatást okozott, melyet a mai napig sem tudtak kiheverni. A gyermek és unoka elvesztése a mindennapi életet szinte elviselhetetlenné teszi, rendkívüli nehézséget okoz mindannyiuk számára ezzel a teherrel élni. Az alperes alkalmazásában álló óvónők felelőssége a Ptk. 339. §-a és 348. § /1/ bekezdése szerint a felpereseket ért nem vagyoni kárért fennáll.

Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását kérték. Elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy az óvoda alkalmazottainak felelősségén túl a ...-i Thermál- és Gyógyfürdő alkalmazottainak polgári jogi felelőssége is megállapítható, ugyanis a medencénél a tragikus baleset bekövetkezése idején nem volt úszómester. A kártérítési felelősség szempontjából, így kármegosztásnak volna helye. A Legfelsőbb Bíróság eseti döntéseire hivatkozással vitatták a nem vagyoni kártérítési felelősség jogalapját is, ugyanis önmagában a közeli hozzátartozó halálának ténye, az ennek következtében fellépő gyász és fájdalom a nem vagyoni kártérítési igényt nem alapozza meg. Ezen túlmenően vitatták a nem vagyoni kártérítés eltúlzott összegét is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. és II. rendű felperesnek fejenként 1.400.000-1.400.000 Ft-ot, a III. és IV. rendű felpereseknek 1.100.000-1.100.000 Ft-ot, az V. rendű felperesnek 1.800.000 Ft-ot és a VI. rendű felperesnek 1.500.000 Ft-ot és ezen összegek után 2003. május 30. napjától a kifizetés napjáig késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és rendelkezett a pervesztességi pernyertességi arányoknak megfelelő perköltség viseléséről, továbbá a le nem rótt eljárási illeték és állam által előlegezett költség állam terhén maradásáról. Megállapította, hogy a Ptk. 344. § /1/ bekezdése és 337. § /1/ bekezdése szerint a felperesek jogosultak voltak kizárólag az alperessel szemben érvényesíteni kártérítési igényüket, ez nem érinti azt a lehetőséget, hogy az egyetemleges károkozók egymás közti jogviszonyukban kérhessék külön perben a kár egy részének áthárítását. A Ptk. 75. § /1/ bekezdése és 84. § /1/ bekezdése lehetővé teszi a személyiségi jogok bíróság előtti védelmét, és azt aki e jogot megsérti, kártérítésre kötelezését. A családhoz tartozást, családban éléshez való alapvető jogot a bírói gyakorlat elismeri, ezért egy olyan tragikus esemény, amely megbontja a családi kapcsolatot fennálló rendjét, nyilvánvalóan sérti a hátramaradottak családi kapcsolathoz való jogát. E körben a Szegedi Ítéltábla konkrét ügyekben hozott döntéseire, valamint a Legfelsőbb Bíróság BH 2006. évi 15. számú eseti döntésére hivatkozott. Kifejtette, hogy a hozzátartozó elvesztése esetén az élet megnehezülésének megállapításához nincs szükség kóros állapot bekövetkezésének a bizonyítására. A gyermek, illetve unoka elvesztése pótolhatatlan veszteséget jelent a szülők, illetve nagyszülők számára. Az I. és II. rendű felperesek a gyermekük, a III-VI. rendű felperesek pedig unokájuk halálával elestek attól, hogy a gyermek és az unoka felnőttkori életében részt vegyenek, figyelemmel kísérik annak fejlődését, alakulását, illetve nem számíthatnak a gyermek és unoka támogatására sem időskorukra. Így nem a gyász és fájdalom teszi indokolttá a felperesek nem vagyoni kártérítési igényét, hanem a családi kapcsolathoz való jog sérelme, amelyet mind a hat felperesnél a hozzátartozói viszony megalapoz. Az alperes és a beavatkozó által hivatkozott Legfelsőbb Bírósági eseti döntéseket, azért tartotta irrelevánsnak, mert azok abban az időben születtek, amikor még hatályban volt az időközben hatályon kívül helyezett 19. - helyesen 16. - számú Polgári Kollégiumi Irányelv. A meghallgatott felperesek, továbbá **tanú 1, tanú 2, tanú 3, tanú 4** tanúk vallomásai, valamint az ügyben kirendelt Igazságügyi Orvostani Intézet szakvéleményei alapján megállapította, hogy

az I-VI. rendű felpereseknél a családban való élés joga sérült, ezen túlmenően az I. és II. rendű felpereseknél enyhe fokú depresszió, az V. rendű felperesnél közepes fokú depresszió, míg a VI. rendű felperesnél a korábbi pszichés állapot romlása következett be.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperesi kereset elutasítását, másodlagosan a nem vagyoni kártérítés mértékének csökkentését kérte. Állította, hogy az elsőfokú bíróság a jelenlegi bírói gyakorlattól eltérő módon döntött a felperesek javára nem vagyoni kártérítés megítéléséről. A hatályos jogszabályi rendelkezések és kialakult bírói gyakorlat szerint a személyhez fűződő jog megsértése esetén a sérelmet szenvedett személy csak akkor tarthat igényt nem vagyoni kárpótlásra, ha olyan hátrányt bizonyít, amely indokolja nem vagyoni kárpótlás megállapítását. A perben beszerzett szakvélemény ennek ellenkezőjét bizonyította, ugyanis az I. és II. rendű felpereseknél csak normál gyászreakció lezajlását véleményezték, ugyanakkor jelenleg semmilyen maradványtünet fennállását nem állapították meg. A III. és IV. rendű felperesek nem voltak hajlandók magukat orvosszakértői vizsgálatnak alávetni, hátrány bekövetkezését tehát meg sem kísérelték bizonyítani. Az V. rendű felperes vonatkozásában a szakvélemények közepes fokú depressziót állapítottak meg, amelyben a per befejezése javulást eredményezhet. A VI. rendű felperesnél fennálló depressziót a gyermek halála fokozta, de a korábban vélelmezett 50 %-os mértékű össz-szervezeti munkaképesség csökkenését tovább nem rontotta, így az unoka halálával bekövetkező pszichés sérelem nem állapítható meg. Jogi álláspontjának alátámasztására a Szegedi Ítéltábla több konkrét ügyben hozott határozatára, illetve az abban foglalt indokolásra hivatkozott. Állította, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül értékelte a rendelkezésre álló tanúvallomásokot is, amelyekből hátrány bekövetkezését igazolni nem lehetett. Még abban az esetben is, ha valamilyen mértékű hátrányt az egyes felperesek esetében meg lehet állapítani, annak összegszerűsége nem az elsőfokú bíróság által megállapított mértékű, ugyanis a perben felmerült bizonyítékokból, elsősorban szakvéleményekből legfeljebb kisebb súlyú sérelmekre lehet következtetni, így az elsőfokú bíróság által megítélt kártérítés mértéke mindenképpen eltúlzott.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték. Állították, hogy a hozzátartozó elvesztése esetén az élet megnehezülésének megállapításához nincs szükség kóros állapot bizonyítására, a gyászt és fájdalmat a szakvélemény megállapításai, valamint a tanúvallomások megfelelően alátámasztják, ezen kívül pedig sérült a családi kapcsolathoz való jog is. Ennek kapcsán szintén a Szegedi Ítéltábla konkrét ügyekben hozott döntéseire, valamint a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésére hivatkoztak.

A beavatkozó az általa támogatott alperes nyilatkozatával egyezően észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, utalva arra, hogy Legfelsőbb Bírósági határozatokból következően a sérelmet szenvedett félnek olyan mértékű hátrányt kell bizonyítani, amely kiegyenlítése, kompenzálása pénzbeli kártérítéssel alapozható meg. A perbeli orvosszakértői vélemények egyik felperes tekintetében

Pf.III.20.553/2007/10. szám

sem bizonyítottak olyan mértékű hátrányt, ami indokolná nem vagyoni kártérítés megítélését. Külön felhívták a figyelmet arra, hogy a III. és IV. rendű felperesek orvosszakértői vizsgálatnak alá sem vetették magukat.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal pontosítja, illetve egészíti ki:

Az I. és II. rendű felperesnél gyermekük halálát követően gyászreakció zajlott le, amely mérsékelt fokú átmeneti depresszióval járt, jelenleg mindketten panaszmentesek.

Az V. rendű felperesnél unokájának halála után súlyos depressziós tünetegyüttes alakult ki, jelenleg is közepes fokú depresszió állapítható meg.

A VI. rendű felperes korábban pszichiátriai kezelésben részesült, ugyanakkor unokájának halála után állapota romlott, depressziójának súlyosbodása állapítható meg.

Az alperes jogutóda 2007. augusztus 1. napjától: ... Óvoda.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét már az elsőfokú eljárásban rendelkezésre álló 14-17., valamint 36-39. számú igazságügyi szakértői vélemények, továbbá a másodfokú eljárás során 6. sorszám alatt becsatolt 405/2007. (06. 07.) Közgyűlési határozat tartalma alapján egészítette ki, illetve pontosította.

A fellebbezés túlnyomórészt alapos.

A felperesek gyermekük, illetve unokájuk elvesztése miatt kizárólag nem vagyoni kártérítési igényt érvényesítettek, amely feltételei fennállása tekintetében az elsőfokú bíróság alapvetően téves álláspontot foglalt el, ezért a fellebbezés és a felperesi fellebbezési ellenkérelem tartalmára is tekintettel szükségessé vált a jogintézmény feltételrendszerének áttekintése. A nem vagyoni kártérítés megítélésének jogalapja a Ptk. 355. §-a, amely szerint a károkozó köteles a károsult valamennyi kárát megtéríteni, a kárfajták egyikének tekintett nem vagyoni kárát is (a Ptk. 355. §-ának /1/ és /4/ bekezdése). A jelenleg hatályos szabályok szerint tehát nem vagyoni kártérítés címén azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, ami a károsultat ért nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A Ptk. 75. § /1/ bekezdése akként rendelkezik, hogy a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jog az általánosan jellemző értékminőséget védi. Ennek érdekében egyfelől megteremti az ember önmegvalósulásának feltételeit, másfelől biztosítja, hogy e feltételeket senki jogtalan külső beavatkozással meg ne sérthesse. A jog a személyhez fűződő jogok mindennemű megsértését tilalmazza, a személyiségi jogok valamennyi formáját

védelmezi. A Ptk. felsorolja ugyan a klasszikus személyiségi jogokat, ezek azonban csupán a leggyakrabban előforduló eseteket jelentik, nem tekinthetők taxatív felsorolásnak. Személyiségi jogok felsorolását - ugyancsak nem kimerítő módon - tartalmazza a Magyar Alkotmány is, az ott nevesített személyiségi jogokat ugyancsak alapjogi védelem alá kell helyezni. A személyiségi jogok védelme azon a generális klauzulán alapul, amely a jogok mindennemű megsértését tilalmazza, azonban nem határozza meg azt, hogy milyen magatartások tartozhatnak ebbe a körbe. Akit személyhez fűződő jogában megsértenek, kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai

szerint (Ptk. 84. § /1/ bekezdés e./ pont). A Ptk. 355. §-ára figyelemmel a károkozó az immateriális jellegű károkat is köteles ellentételezni. A bírói gyakorlatban előfordult, de dogmatikailag nem védhető és felsőbb bíróságok által sem támogatott gyakorlat az, hogy a személyhez fűződő jogok bármilyen súlyú megsértése önmagában megteremtené a nem vagyoni kártérítés felelősségi jogalapját, és a sérelem foka kizárólag a kártérítés összecszerűsége körében lenne értékelhető. Az elsőfokú bíróság, valamint a felperesi fellebbezési ellenkérelem által hivatkozott Szegedi Ítélőtábla konkrét ügyekben hozott ítéletei értő olvasásából is egyértelműen ez a következtetés vonható le. A hatályos tételes szabályozás az immateriális kártérítést nem fájdalomdíjként szabályozza, hanem dogmatikailag valamely személyiségi jog megsértésének a szankciója. A tételes jogi rendelkezésekre figyelemmel azonban - különös tekintettel a Ptk. 84. §-ában felsorolt jogkövetkezményekre - a személyhez fűződő jogsértésnek nem feltétlen jogkövetkezménye. A tételes jogi szabályozás és a bírói gyakorlat szerint a nem vagyoni kártérítés megítélése szükségképpen, elengedhetetlen, de nem egyedüli feltétele valamely személyhez fűződő jog megsértésének a megállapítása. A személyiségi jogsértés nem váltja ki feltétlenül a szankció alkalmazását, ahhoz többlet-tényállás szükséges (Baranya Megyei Bíróság Polgári és Közigazgatási Kollégiumának I. számú véleménye (2000. november 17.), BDT 2001/2. szám). A következetes ítélkezési gyakorlat - a Szegedi Ítélőtábla is számtalan határozatában - már több alkalommal megfogalmazta és megismételte azon dogmatikai álláspontját, hogy a személyiségi jogaiban sérelmet szenvedett fél nem vagyoni kártérítésre csak akkor tarthat igényt, ha olyan hátrány bekövetkezését bizonyítja, amely csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez nem vagyoni kárpótlás szükséges (EBH 2005/1203., EBH 2000/302., EBH 2000/300., EBH 2000/191., BH 2005/105., BH 203/357., BH 2001/110., BH 2001/12., BDT 2004/11., BDT 2003/118., BDT 1999/44. számú eseti döntések).

Nem vagyoni kártérítési igényeknél is alapvetően a Ptk. 339. § /1/ bekezdése szerinti szükségképpen kártérítési feltételek bizonyítására van szükség azzal, hogy a kártérítési igényt érvényesítő félnek kell bizonyítani a károkozó jogellenes magatartását, a felperest ért kárt (hátrányt), és a kettő közötti okozati összefüggést. A felelősség alóli mentesülésre akkor van lehetőség, ha az alperes a felelősség alól kimenti magát, azaz bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A jogellenesség - mint az alperesi magatartás objektív eleme - megállapíthatósága szempontjából a nem vagyoni kártérítési igények érvényesítésekor abból kell kiindulni, hogy a törvény a személyek személyhez fűződő jogait a vagyoni jogaikkal egy sorban védelem alá helyezi (Ptk. 2. § /1/ bekezdés), és mindenkit arra kötelez, hogy a személyhez fűződő jogokat tiszteletben tartsa (Ptk. 75).

- 7 -

Pf.III.20.553/2007/10. szám

§ /1/ bekezdés). Az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB számú határozata nyomán a nem vagyoni kártérítés alkalmazásának jogellenességi feltétele az, hogy az erre vonatkozó igény jogalapja valamely személyiségi jog megsértése legyen. A személyiség védelme alapulhat törvényben nevesített jog sérelme alapján történő igényérvényesítésen (például becsület, testi épség, egészségsérelem), ugyanakkor a Ptk-ban nem nevesített személyhez fűződő jogsértés esetén felhívható az Alkotmány adott rendelkezése is, miután az alkotmányos alapjogok a polgári jogban személyhez fűződő jogokká

transzformálódtak. A bírói gyakorlat az Alkotmány 15. §-ának értelmezése útján megalkotta a teljes és egészséges családban éléshez való jogot, mint személyhez fűződő jogot, amelynek megsértése - valamely hozzátartozó halála folytán - alapul szolgálhat nem vagyoni kártérítés megítélésére (BH 2005/105. számú eseti döntés). Közeli hozzátartozó elvesztése rendszerint komoly megrázkódtatással, lelki fájdalommal és mély gyász érzésével jár, ugyanakkor alapvetően a nem vagyoni kártérítésre való igényt önmagában nem ez alapozza meg, hanem az, hogy a kárt okozó esemény folytán bekövetkező tragikus változás megbontja a családi kapcsolat fennálló rendjét és ezáltal sérül a hátramaradottaknak a családi kapcsolatokhoz való joga (BH 2001/14. számú eseti döntés). Azt tehát helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem fájdalomdíjként érvényesíthető a nem vagyoni kártérítési igény, hanem a személyiségi jogok közül a családhoz tartozás, családban élés személyiségi jog jogséremlé miatt igényelhető a kárpótlás. Téves azonban az az álláspont, hogy önmagában a családban élés jogának sérelme megalapozná a nem vagyoni kárpótlási igényt. Ezen személyiségi jogi jogsérelem akkor lehet alapja nem vagyoni kártérítés megítélésének, ha a személyiségi jog sérelmén túlmenően olyan hátrány bekövetkezése is igazolható, ami a nem vagyoni kártérítési esetek esetén a „kár” fogalmát elégíti ki. A felmerült hátrányok közül is csupán azok relevánsak a nem vagyoni kártérítés megítélésénél, amelyek oksági kapcsolatban állnak a jogellenes magatartással, azaz a személyiségi jogi jogsérelemmel.

Helyesen mutatott rá az alperesi fellebbezés arra, hogy a perbeli esetben a családban élés jogának sérelme önmagában nem alap a nem vagyoni kártérítés megítélésére, ehhez a felpereseknek olyan hátrány bekövetkezését is igazolniuk kellett, amely okozati összefüggésben áll a gyermek halálával. Mindebből következően alaptalanul értékelte az elsőfokú bíróság valamennyi felperes tekintetében önmagában a családban élés jogának sérelmét a nem vagyoni kártérítés megállapításához alapul szolgáló tényezőnek a fentebb kifejtettek szerint, ez ugyanis a kártérítési felelősség egyik részelemének megvalósulását bizonyítja csak. Az ítéletábra álláspontja szerint a gyermek halálával összefüggő hátrányt, tartósan megnyilvánuló életminőség csökkenést a felperesek valamennyien bizonyítani nem tudtak. A III. és IV. rendű felperesek eleve nem voltak hajlandóak magukat orvosszakértői vizsgálatnak alávetni, így az ő tekintetükben hátrány bekövetkezése egyáltalán nem állapítható meg. Az I. és II. rendű felperesek vonatkozásában a szakértői vélemény ugyan kismértékű depressziót véleményezett, azonban a szakértői vélemények egyértelműek voltak atekintetben, hogy ez a gyászreakció tüneteként jelent meg, csupán átmeneti időre, a gyermek halálát követő

- 8 -

hat hónapon belül ez is megszűnt, és mindkét felperes jelenleg panaszmentes, depresszív tüneteket nem mutat. Mindebből következően az I. és II. rendű felperesek tekintetében csak olyan normális gyászreakció állapítható meg, ami pszichés károsodást, hátrány bekövetkezését nem alapozza meg, ezért az ő esetükben sem bizonyított a szakértői vélemény alapján a nem vagyoni kártérítés megítéléséhez feltétlenül szükséges hátrány bekövetkezése. A másodfokú bíróság által kiegészített tényállás szerint csupán az V. és VI. rendű felpereseknél állapítható meg olyan depresszív tünetegyüttes, amit az unoka halála váltott ki, az V. rendű felperesnél eredendően, míg a VI. rendű felperesnél korábbi depressziós tünetek súlyosbodásával. Ezen hátrányok szolgálhatnak olyan bizonyított „kárnak” ami nem vagyoni kártérítés megalapozásához szolgálhat (BDT 2000/309. számú eseti döntés).

A nem vagyoni kártérítés egyik legfőbb funkciója a kompenzáció. Ez nem más, mint a személyi sérelem, hátrány hozzávetőleges kiegyensúlyozása pénzbeli szolgáltatás nyújtásával. A kompenzáció a tönkretett életlehetőségeket helyettesítő, kiegyensúlyozó, az elvesztett helyett más nemű előnyt nyújtó funkciókat tölt be (BDT 2003/865. számú eseti döntés). A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása során mindig fel kell tární a sérelmet szenvedettek személyes élethelyzetét, a jogsérelem kapcsán bekövetkezett konkrét, egyedi hátrányokat, sajátosságokat és ezek együttes mérlegelésével lehet dönteni a megfelelő ellentételezésül szolgáló nem vagyoni kártérítés összegszerűségéről. A közeli hozzátartozó halála miatti lelki fájdalom, gyászreakció - még akkor sem, ha az tartós és mély - nem eredményez olyan hátrányos helyzetet, személyt károsító tény, amely nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható. Mindebből következően a nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható hátránynak az V. és VI. rendű felperesek tekintetében is csak azok a pszichés károsodások tekinthetők, amelyek tartósan fennállnak. Az ítéltábla ennek a hátránynak a kompenzálására - a jelenlegi ár- és értékviszonyok figyelembevételével mellett (EBH 1999/17. számú eseti döntés) - az V. rendű felperes tekintetében 500.000, míg a VI. rendű felperes tekintetében 400.000 Ft kártérítést talált arányosnak, ezért ilyen mértékűre szállította le az V. és VI. rendű felperesnek az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés mértékét, míg az I-IV. rendű felperesek vonatkozásában a felperesi kereseti kérelmet az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával teljes egészében elutasította (Pp. 253. § /2/ bekezdés).

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával változtak a pervesztességi-pernyertességi arányok, ezért az ítéltábla a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján mellőzte az alperes V. és VI. rendű felperesek javára fizetendő elsőfokú eljárási költség fizetésére való kötelezését, és az V. és VI. rendű felperesek pervesztességéhez igazodóan őket kötelezte az alperes és a beavatkozó javára perköltség megfizetésére (Pp. 81. § /1/ és 83. § /1/ bekezdés). Az I-IV. rendű felperesek tekintetében a kereseti kérelem teljes elutasításával szintén változtak a pervesztességi-pernyertességi arányok, azonban az ítéltábla az elsőfokú bíróság által az I-IV. rendű felperesek által az alperesnek és a beavatkozónak fizetendő perköltségek összegének felemelését indokolatlannak találta, ugyanis a már az elsőfokú bíróság által megítélt perköltségek az alperes és a beavatkozó elsőfokú

Pf.III.20.553/2007/10. szám

eljárásban felmerült költségeinek megfelelő ellentételezésére szolgálnak. Ezért etekintetben az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban az I-IV. rendű felperesek teljes egészében, míg az V. és VI. rendű felperesek részben pervesztések lettek. Erre figyelemmel a Pp. 78. § /1/ bekezdése, valamint 81. § /1/ bekezdése és 83. § /1/ bekezdése alapján kötelezte az I-VI. rendű felpereseket pervesztességükhöz igazodó másodfokú perköltség megfizetésére, melynek összege áll az alperes és a beavatkozó jogi képviselével kapcsolatosan felmerült és az ítéltábla által a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja, valamint /5/ és /6/ bekezdése és 4/A. § /1/ bekezdése alapján megállapított, az alperesi és beavatkozó jogi képviselő által a másodfokú eljárásban kifejtett munkával arányban álló,

20 %-os ÁFA mértéket is magában foglaló ügyvédi munkadíjból. Az I-VI. rendű felperesek személyes költségmentessége, valamint az alperes személyes illetékmentessége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /1/ bekezdése, valamint 14. §-a alapján határozott a fellebbezés folytán felmerült le nem rótt eljárási illeték viseléséről.

Szeged, 2008. április 7. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró